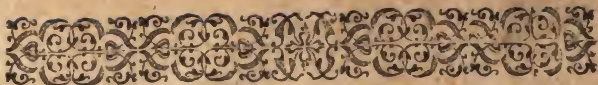
DE ADVOCATIA ARMATA DISPUTATIO INAUGURALIS QUAM DIVINI NUMINIS ANNUENTE GRATIA...

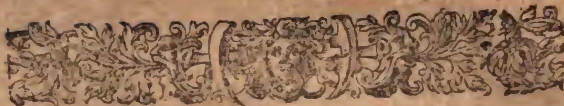

VIRO

NOBILISSIMO ET AMPLISSIMO
Dn. JOHANNI JACOBO Frisch. JCto. Inclytæ
Reipub. Salvifontanæ Advocato, & Syndico,
nec non aliorum S. R. J. Statuum Consiliario
meritissimo, Socero suo cum obser-
vantia colendo.

*Disputationem hanc suam Inau-
guralem merito dedicat &
offert.*

JOHANNES MARBACHIUS.

C. B. D.

DE ADVOCATIA ARMATA DISSERTATIO.

Thes. I.

Quemadmodum Militiæ dūplicis in jure nostro subinde fit mentio, Armatæ sc. ut in L.1. C. de Jur. & Fact. ignor. & passim in Jure, præsertim ubi de Militari Testamento agitur: Et Togatæ: L.ult. C. de Inoff. Testam. t.t. C. de Advoc. Divers. Judicior: Ita quoque Milites reperiuntur duplices, in utraque militantes, quorum differentiam vel sola L. 14. d. t. C. de Advocat. Divers. Judic. (ubi Imperatores Leo & Anthemius, utriusque generis Militum elogia afferunt: de Armatis, quod Ipsis, adeoque Reipub. militent, de Togatis, quod Armatis æquiparandi sint, ibi. Nec enim solos Imperio nostro militare credimus illos, qui gladiis, & clypeis, & thoracibus nituntur, sed & Advocatos; militant namque causarum Patroni, qui gloriosæ vocis confisi munimine, laborantium spem, vitam & posteros defendunt) monstrare poterit. Cæterum cum in Jure Feudali præcipue Militum ratio habeatur, qui diversimode Dominis suis servire solent, & inter reliquos etiā illos observarimus, qui Advocatiis præficiuntur, ut in c.1.§.8. de Pac. tenend. 2.F.27. occasionem hinc, ut & inde sumpsimus, quod vidissemus superiorib. annis, multos cum defensioni suimet ipsius impares sibi viderentur, protectioni sese Potentiorum commisisse, neque sine difficultate inde extricasse (unde Materiæ utilitas satis superque elucet) inpræsentiarum aliquid disserere. *Proœmium Th. 1.*

Dispositio Operis. 2. Ut autem justa Methodus observetur, totam Dissertationem divido in partem Generalem, & Specialem: Generalis constabit ex Definitione & Divisione; Definitione tum Nominis, tum Rei. Specialis continebit Causas tam internas, quam externas, Effectus, Dissentanea, & Affinia.

Etymologia 3. Advocatiæ appellatio deducitur ab Advocando, eo quod Potentiores ad Tutelam & Defensionem Clientum imbecilliorum vocentur, quamvis enim secundum Varronem lib. 5. de Ling. Latin. Advocare in generali sua significatione convocare significet, proprie tamen ad jus pertinet, & homines Patrocinii, Testimonii, vel Consilii causa convocare denotat, uti passim in Jure hujus vocabuli usus reperitur.

Synonymia 4. Synonyma porro Advocatiæ apud Latinos occurrunt plura. (1) etenim Latini antiquiores jus hoc nostrum Patrocinium appellarunt, qua de re disquirentem vide Bodin. 5. de Repub. cap. 6. num. 585. ubi scribit, id quod Latini Patrocinium vocant, id Juniores Advocatiam nominasse. (2) vocatur Clientela, idem Bodin. de Repub. lib. 1. c. 7. pr. quamvis ea vox magis apud Authores priscos, quam modernos Juris interpretes reperiatur, C. I. A. lib. 37. tit. 14. th. 1. (3) Jus Tutelare. (4) Protectionis, de quibus Gail. 2. Obs. 54. Germanis vocatur Schutz und Schirm / Schutz und Schirms-Gerechtigkeit / Vogtey / Castenvogtey (inprimis in Advocatiis Ecclesiasticis) Verthädigung / Hülff / Handhabung / Manutention / de quibus, ut & aliis videsis Martin. Mager. à Schönberg / de Advocatia armata cap. 2. num. 209. & seqq.

Homonymia 5. Multiplex autem in Jure nostro Advocatiæ significatio est, è quibus frequentiores saltem pro instituti ratione, & brevitatis studio recensere animus est, (1) enim sumitur pro Patrocinio Advocatorum Judicialium, prout sumitur in t. t. ff. & C. de Postul. quæ vero significatio hujus loci non est. (2) Usurpatur in Jure Feudali, pro Feudo Advocatiæ, quando nimirum certa quædam res in Feudum datur, eo fine, ut negotia Domini à Vasallo in Judicio agantur: juxta Gothof. Anton.

D. Feud.

D. Feud. 1. th. 7. lit. R. (3) Pro negotii alicujus Publici procuratione, qui Procuratores juxta hodiernum ſtylum Pragmaticorum Commiſſarii appellantur. c. 1. §. 8. de Pace tenend. 2. F. 27. Calvinus in Lexico hoc vocabulo. (4) Pro ipſa Juriſdictione, Wehner. Obſer. Pract. lit. S. voce Schirmsverwanthe/ item lit. V. voce Vogtey. (5) in Jure Can. pro Jure Patronatus, ut in cap. 24. pr. ibi. Cum Advocatus Clericum Idoneum Epiſcopo præſentaverit. x. de Jur. Patron. (6) Pro jure Protegendi, ſeu Protectionis, quo nomine appellatur in cap. 8. x. de Privil. & exceſs. Privileg. quæ ſignificatio hujus loci propria eſt, qui enim alios in Clientelam ſuſcipiunt, Protectores dicuntur. Gail. 2. Obſ. 54. num. 1. & 2.

6. Definitur igitur Advocatia noſtra, quod ſit jus defendendi in Clientelam ſuſceptos, eorumque bona, contra vim & injuriam aliorum, ſub annuo honorario, vel etiam gratis, Jure conſtitutum, vel conventione, aliiſque modis introductum. *Definitio*

7. Dico eſſe jus, ſumpto vocabulo juris in ea ſignificatione, qua poteſtatem aliquid agendi vel faciendi denotat, ut in Rub. & §. ult. J. de his qui ſui vel alin. Jur. ſunt. L. 2. ff. eod. C. J. A. lib. 1. tit. 1. th. 5. nu. 7. quæ poteſtas cum latius pateat Advocatia noſtra, & omnis Advocatia quidem jus ſit, ſive poteſtas, non vero contra, igitur recte hic loco Generis ponitur.

8. Quia vero Definitio ſolius Generis explanatione non abſolvitur, ſed Differentias quoque, quibus à cæteris ſpeciebus, ſub eodem Genere comprehenſis differat, requirat, ponitur in definitione vocabulum Defendendi, in lata ſc. ſignificatione, quatenus idem ſignificat, quod prohibere, & propulſare, item conſervare & tueri, cum alias in ſtricta ſua ſignificatione duas poſteriores ſpecies excludat, uti poſt Connan. lib. 7. c. 14. n. 8. Calvin. in Lexic. hac voce notat. Protector enim Clientes ſuos non modo contra vim & injuriam jam illatam defendere, eamque propulſare, verum etiam jura eorum, contra quemcunque, quovis modo ſartatectaque conſervare debet. Martin. Mager. à Schönberg/ de Advoc. Arm. cap. 11. num. 115.

Diximus ulterius, ſub annuo Honorario, quia plerumque, ſicut Advocati Forenſes, ut operam ſuam præſtent Clientibus, mercedem ab iis licite ſtipulantur, vel certum Salarium. L. un. C. de Suffrag. L. 1. §. 10. ff. de Extraord. Cogn. Jul. Pac. in Anal. Cod. tit. de Poſtul. §. 27. & ſeqq. ita quoque æquum eſt Protectionis nomine Protectori aliquid ſolvi, maxime ſi id ſtipulatus fuerit: Alias, cum de ſuſtantia protectionis non ſit, ut præciſe aliquid ſolvatur, gratis quoque fieri poterit, arg. L. 1. §. 4. ff. Mandat. Bodin. 1. de Repub. cap. 7. n. 66.

Diviſio 9. Diviſiones juris, de quo diſputamus, plures à Dd. adducuntur, è quibus (1) & ſũma hæc eſt, quod ſit aut Divina, aut Humana. Divina illa eſt, qua Deus Optimus Maximus omnia à ſe creata protegit, ac conſervat, unde Pſaltes Pſalm. 26. v. 1. Dominus Protector vitæ meæ, à quo trepitabo: Quæ rurſum vel eſt immediate Divina, de qua hactenus; vel mediante Sanctorum Angelorum miniſterio, unde textus in Pſ. 91. verſ. 11. Angelis ſuis mandavit de te, ut cuſtodiant te, in omnibus viis tuis te conſervent: ambabuſque ulnis ſuſtineant, ne ad lapidem pedem tuum offendas, cujus Protectionis diſquiſitionem, & ulteriorem explicationem, merito Theologis relinquimus.

10. Humana Protectio commodiſſime dividi poteſt. (2) in Ordinariam, & Extraordinariam. Ordinaria eſt illa, qua omnes Magiſtratus ſubditos ſuos jure Magiſtratus protegunt, Bodin. 1. de Repub. cap. 7. num. 66. Receſſus Imp. de Anno 1518. Auguſtæ habit. §. 1. ibi. **Als erwöhltem Römiſchen Keyſer / vnd der Heyligen Chriſtlichen Kirchen rechten Vogt / Schutz vnd Schirmherrn:** Conſtit. Frid. de Pac. tenend. 2. F. 27. Verum de hac ſpecie diſputare non eſt hujus loci.

11. Extraordinaria (3) dividitur in Extraordinariam proprie ſic dictam, quando nimirum Imperator, vel alius Magiſtratus præter ordinariam Protectionem, ſpecialem, ſingularem, ac privilegiatam largitur; quæ peculiari nomine Salvaguardia vocatur: & in Advocatiam communem, quæ utraque ratione conditionum quas recipiunt, diverſimode dividitur. Illa in

Impe-

Imperialem, & non Imperialem: Sæcularem & Ecclesiasticam: Absolutam & Limitatam: Quæ adversus certas personas datur, & quæ in genere conceditur: Quæ Diplomatis vel literis patentibus, vel impositione armorum, vel denique appositione custodum conceditur.

12. Advocatia communis illa est, quam supra definivimus, hujusque loci propria, quæ dividitur (1) In Legalem & conventionalem. (2) In Mandatam, & non Mandatam. (3) In Simplicem, & cum Administratione conjunctam. (4) In Simplicem & cum Jurisdictione (5) in Temporalem & Perpetuam, illam **Temporalschutz**/ hanc **Erbschutz**/ seu **Erbvogtey** appellamus (6) In Personalem, id est, ad certas & nominatim expressas personas Protectorum adstrictam, & Hæreditariam (7) In Superiorem & Inferiorem, quarum hæc est Comitũ sub Principe quodam habitantium, illa ipsorum Principum, & nobis vocatur **die Ober-Vogtey**/ & **Oberschutz**/ inferior **Affterschutz**. Wehner. Observ. Pract. voce **Vogtey**/ p. m. 334. (8) In Ecclesiasticam & Sæcularem. (9) In Universalem & Particularem, respectu nimirum Clientum. (10) In Publicam & Privatam, prout Universitas quædam, vel personæ privatæ defendendæ veniunt. (11) In Personalem, Realem, & Mixtam, respectu nempe Clientum (12) In Gratuitam & Mercenariam, de qua divisione vide Bodin. 5. de Repub. c. 6. p. m. 910. vers. ac tametsi. (13) In Feudalem & non Feudalem. (14) In eam quæ est cum Incolatu, & sine Incolatu. (15) In Puram, & Conditionalem (16) In Reciprocam & non Reciprocam. (17) In Armatam & Togatam: Atque hactenus de parte Generali.

13. Sequitur Specialis, & causam quidam Efficientem Remotam quod attinet, illam statuimus esse Jus Gentium, Advocatiæ siquidem jus est antiquissimum, & ante Romuli tempora, non modo Græcis, sed etiam Celtis, Illyriis, Asiaticis, & Aegyptiis usitatissimum, ut tenues à potentiorum vi & injuriis tutiores essent, teste Bodin. 1. de Repub. cap. 7. num. 67. vers. denique. Quod cum & ipsi Romulo commodum, ac *Causa Efficiens Remota*

Reipub.

Reipub. utile videretur, illud quoque in Rempub. ſuam introduxit, eo modo, quem deſcribit idem Bodin. ibid. num 66. verſ. Itaque Romulus.

Propinqua 14. Propinqua cauſſa vel eſt Lex, vel Conventio partium: dico Lex, tum Romuli, qui primus hoc jus in Rempub. invexit, juxta modo dicta, tum quia de Jure Can. fundans Eccleſiam ejus Advocatiam conſequitur: cap. 13. de Elect. in 6. ibi. Qui autem ab ipſarum Eccleſiarum, cæterorumque locorum fundatione, vel ex antiqua conſuetudine jura hujuſmodi ſibi vindicant, qualia nimirū in principio ipſius cap. recenſentur, Cuſtodia ſc. ſive Guardia, Advocationis ſeu Defenſionis in Eccleſiis, Monaſteriis, ſeu aliis quibuslibet piis locis titulus. cap. 3. x. eodem. • Idem juris eſt in Conſtruente Eccleſiam, can. 33. xvi. q. 7. & Dotante, can. Nemo de Conſec. Diſt. 1. Vallens in π. Decret. tit. de Jure Pat. §. 1. n. 3.

15. Diximus Conventio Partium, cum non ex ſola Lege, aut Canone promanet, ſed ſæpius ex mutuo conſenſu, aut libera voluntate Partium Clientumque oriatur, quod quotidie fieri videmus.

16. Conſuetudine denique, & uſu, Jus Advocatiæ ſeu Protectionis, ad exemplum priſcarum illarum Clientelarum apud Ethnicos uſitatarum ad nos Chriſtianos productum, & ad noſtra uſque tempora continuatum eſt. Gail. 2. Obs. 54. nu 2. ad fin. ubi Advocatiam noſtram ex Budæo, à Jure Patronali, olim apud Romanos uſitato rectiſſime deducit, atque ab eodem fluxiſſe adſeverat: unde facile colligitur, Conſuetudinem quoque inter cauſſas propinquas Juris hujus numerari poſſe. cap. 13. de Elect. in 6.

Cauſa Impulſiva 17. Quoniam autem peculiares quædam cauſæ impulſivæ, Jus Advocatiæ Eccleſiaſticæ in ſpecie concernentes hinc inde occurrunt, paucis quoque de iis agendum duxi: Primum enim cuivis obvium eſt ex t.t. Ne Cler. vel Monach. Secular. ſe negot. immiſc. x. & in 6. propter iſtam interdictionem Clericos rebus ſuis, quæ quandoque amplæ ſatis ſunt, ſuperesse

esse non posse, quapropter ab Imperatoribus Advocati constituti fuerunt, qui res eorum profanas administrarent, ne alias ipsi â Divinis officiis abstraherentur.

18. Secundo mala quoque Administratio Abbatum & Prælatorum huic juri ansam dederunt introducendo, sicut enim sæpe accidit, ut ex malis moribus bonæ nascantur Leges, ita quoque ex mala administratione, hoc jus natum est, quo magis nempe bona Ecclesiarum in tuto essent, quamvis juxta Apostol. Rom. 3. vers. 8. non sint facienda mala, ut inde fiat bonum.

19. Tertio Ecclesiæ Potentiorum Patrocinio hac de causa opus habebant, ut contra aliorum irruptiones & rapacitates defenderentur, sæpe enim fiebat, ut Ecclesiæ bona à diversis & lucri cupidis eum in modum diminuerentur, ut quandoque Ministris & Pauperibus necessaria vitæ subsidia vix suppeterent, huic malo remedium hoc Advocatiæ fuit oppositum.

20 Jam de Materia, quæ duplex est, Subjectiva nimirum, & Objectiva, Subjectiva sunt Personæ Protectorum, Objectiva est Protectio ipsa, tum Clientum, tum bonorum illorum. *Materia.*

21. Personæ quæ Advocationis jus in se suscipere possunt, sunt omnes quæ non reperiuntur expresse prohibitæ, ex Genere siquidem permissorum sunt, quæ nominatim non reperiuntur prohibita: arg. L. 12. pr. de Judic. L. 43. §. 1. de Proc. L. 28. §. 2. Ex quib. caus. Major. L. 24. §. 1. ff. de Minor. Prohibentur autem omnes, qui Majestatem non habent, vel omnimodam Jurisdictionem, eò quod hæc in Patrocinium receptio, Publici Juris portio sit, quod armis aliquem defendere permittit, in Publicis namque defensio ex sua natura exigit arma. L. 19. ff. ad SC. Silan. quorum vero usus inconsulto Principe omnibus aliis interdictus est, L. un. C. ut armor. us. inscio Princ. interdict. sit. lib. 11. t. 46. *Subjectiva.*

22. Hac occasione quærere lubet, utrum Infidelis, jura Majestatis, & omnimodam Jurisdictionem habens, à fidele in Patrocinium vocari possit: Ac licet non diffitear, multos qui-

dem reperiri, qui affirmativæ ſubſcribunt, præcipue cum hoc jus Advocatię & Patrocinii ſit Gentium, quod fidelibus cum infidelibus cõmune eſt, Jus enim Gentium illud eſt, quo omnes Gentes utuntur. §. 1. J. de Juſt. & Jur. & quod ignoſcendum ſit ei, qui qualitercunque ſanguinem ſuum redimere ſatagit. L. 1. ff. de Bon. eor. qui mort. ſib. conſciv. Exemplo quoque Pauli, qui Actor. cap. 23. verſ. 17. & ſeqq. à Præſide Ethnico & infidele petiit milites, quorum auxilio defenderetur à Judæis, mortem ſibi minantibus: Verum enim vero hæ & aliæ rationes tanti ponderis non ſunt, ut fidem mihi facere poſſint, licere homini Chriſtiano Infidelis auxilium & protectionem implorare, ſuffultus rationibus ſequentibus.

23. Primum enim Omnipotens Deus valde iraſcebatur populo ſuo, quoties protectionem ſui non ſibi; ſed infidelibus concrediderunt, uti Eſaiæ 33. pr. & verſ. ſeqq. videre eſt, ubi populo Iſraëlitico per os Prophetæ intimavit, fortitudinem Pharaonis ipſis fore in perniciem, & confuſionem, & fiducia umbræ Aegypti in ignominiã: Deinde exemplo, & teſtimonio Negativa hæc Novi etiam Teſtamenti confirmatur, Apoſtolus ſiquidem. 1. Cor 5. verſ. 10. & ſeqq. fideles ſuos ab omni omnino mixtura cum idolis ſervientibus dehortatur, ita ne cibum quidem cum ipſis ſumerent, tantum abeſt, ut amicitias tam arctas cum ipſis contrahere licitum ſit. Tertio Pietas quoque diverſum poſtulat: Advocatia ſiquidem ſummum amoris vinculum nectit, quod autem neglectis fidelibus, cum infidelibus jungere impium ſane eſt, & ſceleri annumerandum. Facit Quarto ſummum inde redundans periculum, qui enim ipſi Deo fidelis non eſt, quomodo hominibus fidem ſervabit, unde à teſtimonii quoq; dictione arcentur in cap. non poteſt. 11. 24. q. 7. Quinto, proditionis quoque metus negativam hanc firmat, infideles quippe non raro ſub hoc prætextu fideliũ provincias explorarunt, ipſasque poſtea ipſimet occuparunt, teſte Bod. 5. de Rep. c. 5. p. m. 901. ubi hoc exemplo Caradini piratæ,

Sala-

Salatini Tartari, & aliorum manifestum reddit, vide etiam Arum. disc. Jur. Publ. 31. th. 5. num. 10. & 12. Sexto, Religionis quoque periculum ex tali Advocatia subitur, facile enim evenit, ut hac occasione veræ Religioni dediti corrumpantur, & seducantur, unde quoque conversationem & cohabitationem infidelium vitandam præcepit Deus, Exod. 23. f. Et qua tandem ratione per Advocatiæ unionem factam, firmiter cohærere & conjungi poterunt, quibus & studia & vota diversa sunt. Plura huc spectantia legere qui cupit, videat Arum. disc. Jur. Publ. 31. th. 5. per tot.

24. Rationes autem quas pro Affirmativa attulimus hoc modo refelli possunt, ut Primam quod attinet, inficias quidem non eamus, Advocatiam tanquam Juris Gentium omnibus communem esse, proindeque in assertione causæ efficientis ad illud retulimus. Verum dicendum est, omnia ista recte se habere, nisi principia ipsius Juris Lex Divina moderetur, vel, ut hic, omninò ipsi deroget, uti modo ostensum: Secundo, quod de Redemptione sanguinis dictum est, ad legitimam quoque defensionem, non Legi Divinæ contrariam pertinet. Exemplum denique Pauli non obstat, auxilium enim à Magistratu ordinario, ad salutis suæ defensionem imploravit, quod omnino secundum ordinationem Divinam fieri potest, & debet.

25. Secundo prohibentur Banniti, nullum enim officium, cui dignitas annexa est, Banni tempore durante, Bannitus subire potest, arg. L. 4. §. 2. ff. de re Milit. L. 7. ff. de Muner. & Honor. L. un. C. de Reis postul. lib. 10. t. 58. Ord. Cam. part. 2. tit. 9. §. So jemands. ibi. Darzu alle Verschreibung/ Pflicht vnd Bündnus/ ꝛc. Ab vnd tod seyn. Deinde Bannitus pro mortuo habetur, instar deportati. Gail. de Pace Publ. lib. 2. cap. 11. num. 12. mortuum autem in auxilium vocare absonum est. Tertio, Bannitus non habet velle, neque nolle, idem Gail. de Pac. Publ. l. 2. c. 15. n. 8. ubi vide omnino, plura qui velit, adeat Wehner. Observ. Pract. voce Acht. Bann.

 26. Ter-

26. Tertio prohibentur quoque de Jure Can. Excommunicati Excommunicatione majore, hi etenim proscriptis, & ab Imperio Bannitis æquiparantur. Gail. de *Pac. Publ.* lib. 2. c. 1. n. 26. præsertim cum priventur communicatione cum fidelibus, tam in Divinis, quam in convictu, adeoque illius ratione pro infidelibus habentur, quos Advocatos fieri non posse fidelium supra. th. 22. & seqq. ostendimus, ratione hujus Patrocinium nemini præstare poterunt, quia cum fidelibus ipsis convictus non permittitur, sine quo protectio nullo modo procedere potest, vide cap. 2. X. de Cleric. Excommun. Deposit. &c. Deinde subditi liberantur ab omni obedientia alias debita, unde Auxilii ferendi copia ipsis adimitur. can. Nos Sanctorum: xv. q. 6. Tertio testimonio ipsis interdicitur, & aliis rebus ad *Postulandum* necessariis, veluti Advocatione, *Procuratione* & similibus. cap. fin. X. de *Procurat.* And. Vallens in π. Decretalium, tit. de Sent. Excom. §. 3. per tot. multo igitur minus protectores esse poterunt.

Objectiva. 27. Sequuntur post *Procuratores* & *Protectores* Clientum quoq; personæ, circa quas eandem regulam repetimus, quam supra de personis protectorum attulimus in medium, omnes nimirum in Clientelam suscipi posse, qui non prohibentur, per rationes th. 21. allatas. *Prohibentur* autem in genere omnes Malefici, Criminosi, & ob atrocitatem criminum infames, interest enim Reipub. ut Criminosi puniantur potius, ac crimina eorum detegantur, quam protegantur. L. 18. pr. ff. de Injur. L. 13. pr. de Offic. *Præs.* quod ita in genere præmittendum fuit.

28. In specie vero prohibentur, (1) Rei Criminis læsæ Majestatis Divinæ, quales sunt Malefici, Sortilegi, Lamiæ & Striges, quos omnes Imp. Constantinus: in L. 7. C. de Malef. & Mathem. humani generis inimicos appellat; imo pro creaturis Diaboli habentur, arg. c. Qui sine. xxvi. q. 2. (2) Rei Criminis læsæ Majestatis humanæ, in specie sic dictæ, quod committitur, cum alio quam perduellionis animo, in Imperatorem

rem vel Rempub. quid dolose machinatur. L. 6. & ult. ff. ad L. Jul. Majest. C. I. A. lib. 48. tit. 4. th. 2. (3) Rei criminis perduellionis, quando quis hostili animo adversus Principem, vel Rempubl. animatus est, d. L. ult. ff. ad L. Jul. Majest. (4) Homicidæ voluntarii, ita ut etiam ex templis, ad quæ confugiunt, ad sumendum ab ipsis supplicium extrahi possint, textu expresso, in c. 1. x̃. de Homicid. (5) Latrones, Germanis Straßenräuber vnd Mörder/ cap. 6. x̃. de Immun. Eccles. (6) Assassini, vulgo Meüchelmörder: c. 1. in fin. de Homicid. in 6. (7) Nocturni depopulatores agrorum: d. c. 6. x̃. de Immunit. Eccl. (8) Deficientes ab exercitu & Transfugæ, vulgo Außreisser vnd Vberlauffer. L. 14. ff. ex quib. caus. Mai. L. 3. §. fin. ff. ad L. Corn. de Sicar. L. 8. § 2. & L. 38. §. 1. ff. de Pœn. & simil. (9) Exploratores, secreta renunciantes, d. L. 38. § 1. ibi. consiliorum nostrorum renunciatores, ff. de pœn. (10) Milites circumforanei, Rottirer / Gartirer / Herrenlose Knecht vnd Landläuffer. Constit. Pac. Pub. de An. 1548. §. Wo sich auch fol. m. 361. Const, Ferd. in Recess. Aug. An. 1555. §. vnd damit. fol. m. 401. (10) Cingari, vulgo Zigeüner / inutile & vagum illud hominum Genus, de quibus extat textus in Ord. Pol Francof. An. 1576. tit. 28. ibi. Derjenigen halben / so sich Zigeüner nennen/ vnd hin vnd her in den Landen ziehen / gebieten wir allen Churfürsten vnd Ständen / (qui omnino ordinarii Protectores in Imperio existunt) bey den Pflichten/ damit sie dem Heyl Reich verwandt/ ernstlich/ vnd wollen/ daß Sie hinfüro dieselben Zigeüner (nach dem man glaublich anzeig hat/ daß sie Erfahrer/ Verräther vnd Außspeher seyen / vnd der Christen Land dem Türcken/ vnd anderen der Christenheit Feinden verkundschafften/) inn vnd durch ihr Land nicht ziehen / handlen noch wandlen lassen / noch ihnen dessen Sicherheit vnd Geleyt/ auch kein Paßport geben. (11) Banniti ab Imperio, de quibus Gail. de Pac. Publ. lib. 2. cap. 1. in Definitione Bannitorum asserit, à nemine illos in Clientelam, fidem, aut Amicitiam recipi debere (12) Excommunicati, quia Bannitis æquiparantur, juxta

Gail. de Pac. Publ. lib. 2. cap. 1. n. 26. in pr. & ea quæ supra. th. 26. n. 2. retulimus. Limitationes tamen quoad Bannitos, & Excommunicatos vide apud Martin. Mager. à Schönberg/ de Advoc. Arm. cap. 8. n. 156. & seqq.

29. Res huc pertinentes sunt regulariter Clientum omnes, Bonum siquidem est, res pati arbitrio gubernari ejus, cui corpus & persona ipsa committitur: arg. L. 8. C. de Pact. Convent. L. 2. C. ne fidejuss. dot. dent. sumpto argumento à Majori ad minus, non debet enim cui plus licet, quod minus est, non licere L. 21. ff. de R. J. Nisi speciali pacto cautum fuerit, ut res certa in protectionem suscipiatur, vel ex omnibus bonis unica excepta sit, pacta siquidem dant Legem Contractibus, L. 7. §. 5. ff. de Pact. L. 1. §. 6. ff. Depos.

Forma. 30. Forma Advocatiæ consistit, quod Conventionalem quidem attinet, in mutua pactione Advocati, & Clientis, cum enim hic duo pluresve in idem placitum consentiant, pactionē intercedere necesse est, L. 1. §. 2. ff. de pact. quo casu etiam inter absentes & per epistolam constitui poterit, arg. L. 2. pr. ff. eod. vel etiam in forma stipulationis, quæ quandoque inter partes intercedere solet, unus etenim protectionem, alter pretium, si ita convenerit, aliàs honorem se exhibiturum promittit, quod vocabulum in dubio casu stipulationem præsupponit. §. 16. J. de inutil. stipulat, quo casu inter absentes contrahi non poterit, stipulatio enim præsentiam utriusque tum stipulantis, tum promittentis præcise requirit, L. 1. pr. §. 1. ff. de Verb. Obl. §. 11. J. de Inutil. stip.

31. Secundo accedit ad Formam Advocatiæ, quod vel simpliciter & pure, vel sub conditione contrahatur, illo modo præsens est, & cum principali negotio initium capit §. 2. 3. J. de V. Obl. L. 56. §. 4. L. 118. §. 1. ff. eod. L. 213. de V. S. hoc modo sub conditione differtur, quæ si existat, à tempore existentiæ initium sumit, si vero deficiat, nunquam constituta censetur. §. 4. J. d. t. ea enim pendente dies nec cessit, nec venit d. L. 213. pr. ff. de V. S. quo referri possunt, quæ in materia de Verborum

obliga-

obligationibus, ratione obligationis puræ & conditionalis, possibilis & impossibilis, item potestativæ & casualis, & aliarum fusius tractantur, quæ brevitatis studio omitto, de his autem videre licet. C. J. A. l. 45. tit. 1. th. 36. & seqq.

32. Tertio contrahitur ratione Temporis, ex certo tempore, vel ad certum tempus: Ex certo tempore concepta dicitur, quando ita concipitur, ut Advocatus post certum & definitum tempus, utputa post decem annos, aut à decimo anno ad defendendum obligatus esse incipiat, L. 44. §. 1. ff. de O. & A. Ad certum tempus, si usque ad decem annos, aliudve certum & limitatum tempus, d. L. 44. §. 1. vide & locam. ad §. 2. J. de V. Obl. lit. a.

33. Quarto ad Formam pertinet, quod contrahatur vel simpliciter, vel cum adjectione Jurisjurandi, sicut Rex Gallorum in Inauguratione Rhemensi Prælatis jurat, se defensurum Ecclesiam, cujus formulam vide apud Bodin. 1. de Repub. c. 8. p. m. 138. in pr. insuper prohibitum non legimus inter partes conveniri posse, ut juramentum ab utraq; parte prętetur, unde per rationes & ll. supra th. 21. allatas, permissam esse ejusdem generis conventionem asserimus.

34. Quinto fieri potest cum Cautione, quamvis id de necessitate non sit, inter bonos siquidem data fides, & accepta vicissim, ad mutua inter ipsos pacta conventa satis momenti habere, plerisque videtur, uti loquitur Bodin. 5. de Repub. c. 6.

35. Sexto Pœna quoque interdum adjicitur, majoris nempe securitatis gratia, qua de re elegans est textus in §. ult. J. de V. Obl. ubi dicitur, non solum res in stipulationem deduci possunt, sed etiam facta, ut si stipulemur aliquid fieri, vel non fieri. Et in his stipulationibus optimum erit pœnam adjicere, videatur Schneidevv. ibid. n. 7. & conjungatur. L. ult. ff. de Præd. stip. qui textus ita rem declarant, ut dubitandi rationem vix admittant.

36. Septimo sæpe etiam Administrationis inspectionem adjunctam habet, quam nostra lingua **Kastenvogtey**/ appella-

pellamus, sumpto vocabulo Kasten/continenti pro contento, reditibus scil. temporalibus, qua de re vide Wehner. Obs. Pract. verbo Vogtey/ ita ut sine horum Advocatorum consensu res Ecclesiæ alienari non possint. arg. c. Filiis XVI. q. 7.

37. Octavo interdum Jurisdictionem aliquam admixtam habet, sive Criminalem, sive Civilem, aut etiam utramque, usu longævo, pacto, aliove titulo acquisitam, Rosenthal. Synops. feud. lib. 1. c. 4. concl. 14. n. 4. ubi subjungit, quod & optima rerum magistra, quotidiana experientia testetur, in quibusdam Advocatiis ita obtentum, ut Advocati Jus dicant inter subditos ipsius Ecclesiæ, pro Episcopis & Abbatibus.

38. Ad Formam ulterius Nono refertur, quod aut personale jus sit, quodq; personam ipsius contrahentis non transgreditur, sed cum eadem extinguitur. arg. L. 12. §. 1. ff. de Prec. aut Hæreditarium, quando nimirum in constituendo jure patronali, protectio non tantum in personam ipsius patroni contrahentis, sed in Hæredes ac Successores quoq; ipsius concepta, atque directa fuit.

Finis. 39. Finis triplici modo considerandus venit, Primo Generatim, respectu ipsius Advocatiæ, Secundo ratione Protectoris seu Advocati, & tandem Tertio contemplatione Clientum, seu protegendorum.

40. Primum igitur Membrum quod attinet, finis illius duplex est, principalis & intermedius. Ille est salus & incolumitas Reipub. ne videlicet potentiores Juribus & libertatibus imbecilliorum insidientur, unde turbarum & conjurationum causæ, & dissipandi status publici, pacisque publicæ turbandæ occasio sequeretur, salus siquidem populi semper suprema Lex esse debet, ad quam omnes fines collimare debent. arg. L. 5. ff. de Decret. ab Ord. fac. Intermedius ad superiorem accedens, est ipsa protectio, seu defensionis præstatio, ea namque viam sternit, qua ad Finem principalem seu ultimum pervenitur.

41. Ratione Protectoris Finis iterum duplex est, Ultimus

timus & Intermedius, Ille est ipsa Gloria Dei, ad quam omnes hominum actiones dirigi debent, hic vero ut Patronus Clientes suos incolumes atque indemnes præstet, hinc Advocatus, qui munere suo fideliter fungi vult, finem hunc quacunque potest ratione curare debet, omnemque suam in hoc industriam adhibere, ut Clientum incolumitatem conservet, eorumque bona sarta tectaque tueatur.

42. Finis tandem ratione Clientum fere idem est cum eo, quem in Protectore asseruimus. Ultimus nimirum Gloria Dei, Intermedius autem Salus Reipub, nisi quod differentia in hoc poni possit, quod protectores finem habeant protegendi, clientes autem protegi, conducuntur siquidem, sive rogantur subsidia Tutelaria à Clientibus, ad tuitionem incolumitatis suæ, & conservationem rerum suarum, ita ut mediante illo Clientelari nexu, mutua inter potentiores & minus potentes concordia foveatur.

43. Modo de effectu juris nostri nonnulla subjicienda sunt, quem duplicem facimus sive statuimus, respectu habito vel ad Patronos, vel ad Clientes, de utroque autem hanc Generalem præmitimus regulam, Pacta inter utrosque inita omnino servanda esse, cum fidem fallere grave sit, juxta L. 1. pr. ff. de Constitut: pecun. præcipue cum ex parte Illustrium Personarum interponuntur, quo casu fidei interpositio Juramenti loco habetur: Gail. 2. Obs. 59. n. 2. & 3. Secundo, si Cliens pro Defensionis munere, certum quoddam salarium, sive in pecunia numerata, sive quacunque realia consistens promiserit, id à Cliente omnino solvendum est, pacta siquidem dant legem Contractibus. L. 1. §. 6. ff. Depos. Gail. 1. Obs. 54. nu. 2. Reverentiam Tertio, & observantiam Clientes Patronis suis debent, exemplo Libertorum erga Patronos. L. 9. ff. de obseq. Parent. & Patron. præst. Nec minus Quarto, quod Juramentum, quod nostra lingua Schirmpflicht appellamus, consuetudine ita exigente, præstare Patronis teneantur, quod tamen Jurisdictionem ex parte Patroni, & subjectionem respectu Effectus.

clientum non inducit, juxta vulgatum illud, Schutz vnd Schirm gibt keine Obrigkeit. Gail. d. 1. obs. 54. n. 1. nisi forte Territorii ratione, si bona nimirum in Territorio Patroni sita sint, quo casu Patronus utpote territorii Dominus Jurisdictionem quoque habebit, quod vel solus Author Wertheimischen Gegenberichts / durch deß Closters Brumbach situation, aperte ostendit, ibi. Wann nun dasselbige Closter Brumbach / in der Graffschafft Territorio, Obrig- vnd Herrlichkeit vnfehlbar erbawet / gelegen / vnd damit ringsweis vmbfangen / auch zu nechst / vnd nicht über ein Stund võ dem Stammhauß Wertheim situirt: Als hat auch ein regierender Graff zu Wertheim / ausser denen ex fundatione vnd dotatione erlangten Rechten indistincte alle Bottmässigkeit daselbst / wie an allen andern Orten der Graffschafft / rc. Quo nomine quoque Abbas & Capitulum ejusdem Cœnobii per Mandatum Rudolphi. II. eo quod comiti collectas solvere recusarant, in duplum condemnati fuerunt. 22. Septemb. An. 1586. Alere denique Ecclesia Patronos suos ad paupertatem redactos tenentur, secundum Gloss. in c. 25. X. de Jur. Patron. cujus sententia hisce continetur versibus.

Patrono debetur honos, onus, utilitasque;
Præsens ut præsit, defendat, alatur egenus.

Addantur ea quæ habet. Coll. Jur. Arg. lib. 37. tit. 14. th. 10. n. 3.

44. Effectus ratione Patronorum hi fere sunt (1) Jus ac potestas defendendi in Clientelam susceptos, contra quoscunque, illos illegitimo modo & injuria aggredientes. arg. L. 55. & 155. §. 1. de R. J. (2) Jus exigendi salarii, si de eo solvendo quid pactum sit, per ea quæ jam tradita sunt th. præced. n. 2. (3) Jus protegendi res & bona Clientum, Regulariter omnia, juxta rationes supra in Materia objectiva th. 29. allatas.

Contraria. 45. Absoluto itaque hoc modo tractatu de consentaneis, ordinis ratio exigit, ut monstremus quomodo Advocatiæ jus rite constitutum, rursum dissolvatur; quod pro diversitate specierum, supra à nobis th. 12. allatarum, variis modis fieri

potest,

poteſt, nos eundem ordinem quem ſupra d. th. obſervavimus, hic repetemus.

46. Legalis igitur Advocatia, cum deferatur aut à lege, vel Canone, propter fundationem, Dotationẽ, vel alios modos conſimiles, c.13. de Elect. in 6. can. Filiis, & can. Monaſterium. xvi q. 7. aſſerimus, ſi cauſa aut ratio Legis introducendæ & introductæ deficiat, vel propter omnimodam deſtructionem, extinctam dotem, vel aliam rationem fundamentalem, ipſam legem deficere, legis ſiquidem ratione ceſſante, ceſſat quoque ejus diſpoſitio. arg. L. 13. ff. de Adopt. ac per conſequentiam neceſſariam ipſum jus ex lege ortum. arg. L. 52. §. 1. C. de Epiſc. & Cler. L. 6. C. de Pact. inter Empt. & Vend. c. 7. in fin. X. de Voto. Conventionalis autem, cum conſenſu mutuo, & libera voluntate contrahatur, ac unumquodque eo modo diſſolvatur, quo colligatum eſt, L. 35. 100. 135. ff. de R. J. contrario conſenſu, & conventione de Advocatia ſolvenda, hoc jus perimi aſſerimus, veluti ex parte Advocati Remiſſione, cum beneficio ſibi competenti quilibet poſſit renunciare. L. 29. C. de Pact. & ex parte Clientũ reſignatione, quid enim obſtaret, quo minus illi, qui ſua ſolius cauſa protectorem elegerunt, pro libitu rurſus illi tutelæ renunciare, atque in priſtinam ſuam laxitatem ſeſe recipere poſſint. arg. L. 2. § 3 ff. de Orig. Jur. quod enim conſenſu contrahitur, contraria voluntate rurſum diſſolvitur. §. ult. J. quib. mod. toll. obl.

47. Mandata Advocatia, quemadmodum mutuo conſenſu & voluntate Mandatis, & Mandatarii contrahitur, ita quoque contrario conſenſu & voluntate perimitur. d. §. ult. J. quib. mod. toll. oblig. veluti revocatione, & aliis modis, quibus Mandata revocari ſolent, de quibus vide C. J. A. lib. 17. tit. 1. th. 20. per tot.

48. Cum Adminiſtratione conjuncta, vel Juriſdictione, perimitur iis ipſis modis, quibus Advocatiam ſimplicem perimi modo diximus, cum enim Adminiſtratio Juriſdictioque adjacentia ſint ipſius Advocatiæ, principali ſublato, & iſta tolli

necesse est, videantur Textus cum copia adducti à Barbosa cum Analect: Viri Magnif. Nobiliss. & Consultiss. Dn. Doct. Tabor, Patroni & Promotoris mei Honoratiss. lib. 14. cap. 79. Axiom. 1.

49. Temporalis finitur lapsu temporis adjecti, temporis siquidem expressi & limitati ea vis est. ut qui ad tempus obligari voluit, non possit obligatus retineri post tempus. L. 8. ff. de postul. modo cit. Barbos. lib. 18. c. 8. Axiom. 18.

50. Personalis extinguitur, cum persona ipsius Advocati, vel Clientis: Personalia siquidem personam non transgrediuntur. §. 6. J. de Jur. Nat. Gent. & Civ. L. 1. §. 2. ff. de Const. Princ. neque ad hæredes transeunt. L. 13. ff. Solut. Mat. Hæreditaria eo modo perimitur, quo supra conventionalem perimi diximus.

51. Superior solvitur eo modo. quo jam dictum est conventionalem perimi, Inferior autem, cum delegata videatur à superiore, hic repetenda sunt ea, quæ circa Mandatam. th. 47. allata sunt.

52. Ecclesiasticæ Advocatiæ ratione huc referenda sunt ea, de quibus in th. 46. circa legalem egimus, ratione vero secularis, quæ de conventionali ibidem relata sunt.

53. Feudalis amittitur iis modis, quibus Feuda alia amittuntur, veluti per Feloniam, Rei interitum, & alios modos, de quibus hic agere nimis longum foret, brevitatis causa benevolum Lectorem ad Gothof. Ant. Disp. Feud. 11. ubi eleganter & Methodice hac de re disserit, remittimus.

54. Eam autem quæ est cum incolatu, diceret quis difficilius perimi, cum ii, qui se in districtum alicujus conferunt, fiant quasi subditi ejus, & apud eundem forum sortiantur. Nam proprie quis subditus dicitur ratione Domicilii, habitationis. L. 20. ff. ad Munic. L. 5. C. de Incol lib. 10. t. 39. Et domicilium Jurisdictioni provinciali habitantes subjicit Gail. 2. Obs. 35. n. 2. Verum cum istis locis agatur de aliâ specie incolatus, quando nimirum animo domicilium mutandi, perpetuoque

que ibidem commorandi alio migratur, non de ea quæ Protectionis saltem causa suscipitur, insuperque incolatus hic accidens saltem sit Advocatiæ, repetenda sunt ea, quæ supra th. 48. diximuus.

55. Conditionalis finitur deficiente conditione, quotiescunque enim conditio deficit, Res ipsa deficere videtur. L. 3. C. de cond. insert.

56. De cæteris speciebus supervacuum est hic disquirere, cum in illis finiendis sufficiant ea, quæ supra de conventionali dicta sunt, eoque nos brevitatis causa referimus.

57. Affinia denique Advocatiæ Armatæ in jure nostro occurrunt plura, circa quæ melioris ordinis, & pro institutiratione iterum triplicem respectum asserimus, è quibus Primus erit Advocatiæ ipsius, Secundus Advocatorum, & denique tertius Clientum, de singulis separatim. Affinia

58. Advocatiæ ipsius ratione occurrit Primo Tutela pupillaris, sicut enim Tutela inventa est, ad tuendum eum, qui propter ætatem se defendere nequit, uti definitio habet. in §. 1. J. de Tutel. & in L. 1. pr. ff. eod. ne sc. indefensus relinquatur pupillus, secundum L. 30. ff. de Admin. Tut. L. 28. pr. C. eodem. Ita Advocatia quoque inventa est, ad Tuendos eos, qui propter virium imbecillitatem se à fortiorum injuriis defendere nequeunt, ut definitio supra th. 6. posita, expressis verbis habet.

59. Securitas, & salvus conductus secundū juris nostri quod proponimus affine constituit. Quemadmodum enim securitatem promittens pollicetur, non solum ex sua persona in Securitatem receptum offensum non iri, verum etiam se per alios id fieri prohibiturum, uti argumentari licet ex l. 29. ff. locat. Ita quoq; Advocatus noster, non solum ipse non offendere, sed ne damnum Cliens ab aliis patiatur curare debet. arg. l. 44. ff. de Pact. & l. 31. ff. Mandat.

60. Fœdera quoque tertio affinitatem cum iure nostro habent, hac ratione, quod uti confœderatus socium fœderis,

 contra

contra violentias adversariorum tueri debet si oppugnetur, uti Bodin. recte monet: 5. de Repub. cap. 6. p. m. 906. eadem ratione Cliens quoque ab Advocato suo defendi debet, uti definitio nostra habet.

61. De jure quoque Patronatus Affirmatus quarto, & illud inter Affinia numerandum esse, sive loquamur de Jure Patronatus Ecclesiastico, sive Prophano, perinde n. ut Patrono Ecclesiastico competit potestas, imo ipsi incumbit ius defendendi Ecclesiam, per tradita C. I. A. lib. 37. tit. 14. th. 10. n. 2. & Patrono à liberto obsequium, & reverentia. C. I. A. ibid. th. 5. n. 4. ita quoque Advocatum nostrum clienti, & contra, obligatum esse, suppra th. 43. & 44. monuimus.

62. Quinto Ganerbinatus aliquatenus cum iure nostro concordat, qui nostratibus vocatur Ganerbschafft / die Ganerben/ inter quos intercedebat societas, firmitas, & Confoederatio, sui defendendi causa coita, certisque adscripta Legibus, quas Leges appellarunt den Burckfriden / quod ius maxime tum temporis in usu fuit, cum Const. Pac. Pub. nondum publiciata esset, da das Faustrecht noch im schwang gienge/ videatur Wehner. in observationibus Practicis voce Ganerben per tot. Quam igitur affinitatem cum jure nostro habeat, ex superioribus satis superque constat.

63. Feudorum quoque jus sexto, maximam affinitatem cum Advocatia habere, nemo ignorat.

64. Septimo Asylorum, sive Ecclesiasticorum, nobis Kirchenfreyheit/ sive prophanorum, iuri nostro Affine est, si vel protectionem saltem quæ Asyla hæc confugientibus præbent, quis respicere velit, videatur t. t. C. de his qui ad Eccles. confug. & t. t. C. de his qui ad stat. confug. Atq; hæc præcipua affinia sunt Advocatiæ ipsius, de quibus pro instituti ratione satis.

65. Cum quibus autem Protectores comparentur, de his quoque breviter agendum est, inter quos primo loco occurrunt Advocati Forenses, quemadmodum enim hi clientes suos in foro defendere solent, ita quoque Patroni clientes suos contra